

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 275

van **ORRY VAN DE WAUWER**

datum: 24 november 2017

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

De Lijn Antwerpen - Storingen tramverkeer door vallende bladeren

Op 23 november kwam een melding dat de tramverbindingen naar Linkeroever en Zwijndrecht in Antwerpen urenlang moesten worden geschrapt door vallende bladeren. Deze veroorzaakten een technische storing waardoor er geen doorgang meer mogelijk was. Dit veroorzaakte dan weer problemen op het hele tramnetwerk in de stad gedurende de rest van de dag.

De bladeren vallen nochtans elk jaar van de bomen, terwijl dit niet standaard tot problemen op het spoor leidt. De mobiliteit in Antwerpen is schrijnend. De pendelaar kan het missen dat de tram niet tot de andere kant van de Schelde geraakt. Dit is het geval te veel in de week van de 'siliconenfile' op de Antwerpse ring. De tramverbindingen moeten ten alle tijden gevrijwaard kunnen worden, zeker als het probleem dan nog ligt aan een jaarlijks en doodnormaal natuurfenomeen.

1. Wat wordt er momenteel gedaan om te zorgen dat de bladerval in de herfst niet tot problemen leidt voor de trams.
2. Wat is de reden waarom dit plots tot problemen leidt, terwijl op de getroffen plek elk jaar bladeren op de sporen komen te liggen?
3. Wat deed De Lijn om het probleem op te lossen? Welke alternatieven werden er geboden om de pendelaar niet in de kou te laten staan?
4. Wat zal er in de toekomst worden gedaan om het tramverkeer te kunnen vrijwaren voor overdadige en problematische bladerval, zodat er geen problemen opduiken zoals op 23 november 2017 op Linkeroever?

BEN WEYTS

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

ANTWOORD

op vraag nr. 275 van 24 november 2017

van **ORRY VAN DE WAUWER**

1. Als eerste noodinterventie werden de rails gereinigd met een borstelmachine. De daaropvolgende nacht werden ze geslepen om het contact rail-wiel terug te optimaliseren.
2. De oorzaak van de problemen is dat er op de sporen een (elektrisch) isolerende laag wordt gevormd, waardoor het elektrisch contact tussen de wielen en de sporen vermindert. De isolerende laag wordt gevormd door hars dat door de wielen uit de bladeren wordt geperst en op de rails wordt afgezet. Het afzetten van de isolerende laag is zeer afhankelijk van de weersomstandigheden. In de meeste gevallen geeft dit geen problemen en wordt de harslaag door regenval en overrijdende trams wel weggeslepen. De harslaag is zeer moeilijk visueel vast te stellen en is niet een elk jaar wederkerend fenomeen op dezelfde plek.
Door het verminderde elektrische contact tussen wielen en sporen bestaat de kans dat een tram door een seinbeveiligingssysteem niet meer correct wordt gedetecteerd, zodat dat veiligheidssysteem zal ingrijpen en het voertuig (en alle achteropkomende) zal tegenhouden tot het ganse systeem gereset wordt. Het tot voor kort gehanteerde, oude seinsysteem hield met dit fenomeen geen rekening en kon dus ook niet ("verstoring") ingrijpen.
3. De verkeersleiding van De Lijn nam zo snel mogelijk alle gekende maatregelen om de pendelaars niet in de kou te laten staan. Zo werden maximaal vervangbussen ingezet om de verplaatsing tussen de beide Scheldeoevers mogelijk te maken. Op het vlak van communicatie werd het draaiboek voor dergelijke noodgevallen gehanteerd.
4. De zones waar problemen kunnen voorkomen (de kritische zones zoals ze zich dit jaar voordeden) zullen de volgende jaren van dichtbij worden opgevolgd. Volgende herfst zal er daar dus meerdere keren preventief worden gereinigd. Het volledig - 100% - uitsluiten van het optreden van dit fenomeen zal echter moeilijk zijn. Momenteel bestaat er immers geen exacte kennis over hoe snel zo'n isolerende laag ontstaat.
Voor de langere termijn wordt momenteel reeds gekeken om samen met de leverancier (Siemens) van de spoorstroomkringen een software te ontwikkelen, die problemen met tramdetectie zal kunnen voorspellen.
Deze actie, die de ontwikkeling van een volledig nieuw product inhoudt, was al lopende voor het incident. De Lijn beseft immers dat een goede tramdetectie een belangrijk item is binnen het seinbeveiligingssysteem.